

Predmet C-63/23

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

6. veljače 2023.

Sud koji je uputio zahtjev

Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n.º 5 de Barcelona
(Španjolska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

9. siječnja 2023.

Tužitelj:

Sagrario

Joaquín

Prudencio

Tuženik:

Subdelegación del Gobierno en Barcelona

Predmet glavnog postupka

Spajanje obitelji – Odbijanje dozvole ili obnavljanja dozvole boravka članu koji se spojio s obitelji – Neregulirani administrativni status – Posebno teške okolnosti – Prethodna ocjena osobnih okolnosti – Zaštita interesa djeteta – Autonomna dozvola boravka

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje – Članak 267. UFEU-a – Usklađenost nacionalne odredbe s Direktivom 2003/86/EZ – Članak 15. stavak 3. – Članak 17. – Odbijanje dozvole ili obnavljanja dozvole boravka članu koji se spojio s obitelji – Neregulirani administrativni status – Posebno teške okolnosti – Prethodna ocjena osobnih okolnosti – Autonomna dozvola boravka – Članak 7.,

članak 24., članak 33. stavak 1. i članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Zaštita interesa djeteta – Članak 6. stavak 1. i članak 8. stavci 1. i 2. Europske konvencije o ljudskim pravima

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 15. stavak 3. *in fine* i članak 17. Direktive tumačiti na način da, kad se u njima upućuje na „posebno teške okolnosti”, oni automatski obuhvaćaju sve okolnosti koje utječu na maloljetnika i/ili okolnosti koje su slične onima predviđenima u tom članku 15.?
2. Je li u skladu s člankom 15. stavkom 3. *in fine* i člankom 17. Direktive državni propis kojim se ne predviđa izdavanje autonomne dozvole boravka kojom se jamči da se spojeni članovi obitelji ne nađu u situaciji nereguliranog administrativnog statusa ako su postoje te posebno teške okolnosti?
3. Mogu li se članak 15. stavak 3. *in fine* i članak 17. Direktive tumačiti na način da to pravo na autonomnu dozvolu boravka postoji ako spojeni članovi obitelji ostanu bez dozvole boravka zbog razloga neovisnima o njihovoј volji?
4. Je li u skladu s člankom 15. stavkom 3. i člankom 17. Direktive državni propis kojim se ne predviđa da je, prije nego što se spojenim članovima obitelji odbije obnoviti dozvolu boravka, nužno i obvezno provesti ocjenu okolnosti iz članka 17. Direktive?
5. Je li u skladu s člankom 15. stavkom 3. i člankom 17. Direktive, kao i s člankom 6. stavkom 1., člankom 8. stavkom 1. i člankom 8. stavkom 2. Europske konvencije o ljudskim pravima i člancima 47., 24., 7. te člankom 33. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nacionalni propis kojim se ne predviđa, kao korak koji prethodi odbijanju dozvole ili obnavljanju dozvole boravka članu koji se spojio s obitelji, posebni postupak saslušanja maloljetnika ako je sponzoru odbijena dozvola boravka ili njezino obnavljanje?
6. Je li u skladu s člankom 15. stavkom 3. i člankom 17. Direktive, kao i s člankom 6. stavkom 1., člankom 8. stavkom 1. i člankom 8. stavkom 2. Europske konvencije o ljudskim pravima i člancima 47., 24., 7. te člankom 33. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nacionalni propis kojim se ne predviđa, kao korak koji prethodi odbijanju dozvole ili obnavljanju dozvole boravka bračnom drugu sponzoru, ako je sponzoru odbijena dozvola boravka ili njezino obnavljanje, postupak u kojem se može pozvati na okolnosti predviđene u članku 17. Direktive kako bi službeno zatražio da mu se omogući da i dalje bude rezident bez prekida u odnosu na njegov prethodni status boravka?

Navedene odredbe prava Unije

Presuda Suda Europske unije od 27. lipnja 2006., Parlament/Vijeće, C- 540/03, EU:C:2006:429

Presuda Suda Europske unije od 14. ožujka 2019., Y. Z. i dr. (Prijevara u spajanju obitelji), C-557/17, EU:C:2019:203

Uvodne izjave 2. i 11. Direktive 2003/86/EZ

Članak 5. stavak 5., članak 15. stavak 3., članak 16. stavak 3. te članci 17. i 18. Direktive 2003/86/EZ

Članak 24. stavci 1. i 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima

Članak 6. Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 19. Leya Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009 (Organski zakon 4/2000 od 11. siječnja o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj društvenoj integraciji, kako je izmijenjen Organskim zakonom 2/2009) (u dalnjem tekstu: Organski zakon 4/2000). Njime se uređuju učinci spajanja obitelji u posebnim okolnostima, koji uključuju dozvolu boravka i radnu dozvolu, kao i autonomnu dozvolu boravka za bračnog druga i djecu.

Prva dodatna odredba stavak 4. Real Decreta 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009 (Kraljevska uredba 557/2011 od 20. travnja o odobravanju Uredbe o Organskom zakonu 4/2000 o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj društvenoj integraciji, kako je izmijenjen Organskim zakonom 2/2009) (u dalnjem tekstu: Kraljevska uredba 557/2011). Njome se predviđa mogućnost izdavanja privremenih dozvola boravka i/ili radnih dozvola ako je to u skladu s gospodarskim, socijalnim ili radnim okolnostima i u nereguliranim slučajevima koji su posebno relevantni, kao i dodjela pojedinačnih privremenih dozvola boravka ako su ispunjene izvanredne okolnosti koje se ne predviđaju tom uredbom.

Članak 58. stavak 3. Kraljevske uredbe 557/2011. Njime se uređuje trajanje dozvole boravka spojenih članova obitelji ovisno o trajanju sponzorove dozvole boravka.

Članak 59. Kraljevske uredbe 557/2011. Njime se uređuje boravak spojenih članova obitelji, neovisno o sponzorovu boravku, i, među ostalim, zahtjevi, slučajevi i trajanje koji se odnose na taj boravak.

Članak 61. Kraljevske uredbe 557/2011. Njime se uređuje obnavljanje dozvola boravka na temelju spajanja obitelji i, među ostalim aspektima, formalnosti i uvjeti za podnošenje zahtjeva, trajanje, zahtjevi za ishodjenje dozvole koji se odnose na sponzora i spojenog člana obitelji, tražena popratna dokumentacija i druge informacije koje tijela moraju uzeti u obzir u svrhu obnavljanja dozvole.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Tužiteljica i njezino dvoje maloljetne djece postali su nositelji dozvole boravka u svrhu spajanja obitelji nakon što su se pridružili svojem bračnom drugu odnosno ocu.
- 2 Svi su članovi obitelji 22. travnja 2021. podnijeli zahtjev za izdavanje dozvole dugotrajnog boravka. Odlukom Subdelegación del Gobierno en Barcelona (predsjedništvo vlade u Barceloni, Španjolska) od 27. svibnja 2021. sponzoru je odbijena dozvola boravka jer je ranije kazneno osuđivan. Zatim je odlukom predsjedništva vlade u Barceloni 22. lipnja 2021. tužiteljici i njezino dvoje maloljetne djece odbijena dozvola dugotrajnog boravka jer sponzor nije bio nositelj radne dozvole i/ili dozvole boravka, a ta okolnost nije u skladu sa zahtjevima iz članka 61. stavka 3. točke (b) podtočke 1. Kraljevske uredbe 557/2011.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 3 Argumenti stranaka ne iznose se detaljno u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 4 Člankom 15. Direktive 2003/86/EZ (u dalnjem tekstu: Direktiva) predviđa se mogućnost da se spojenim članovima obitelji u određenim slučajevima izda autonomna dozvola boravka. Njezinim člankom 16. stavkom 3. određuje se da države članice mogu u određenim okolnostima i u skladu s člankom 15. povući dozvolu boravka člana obitelji ili odbiti produžiti dozvolu boravka člana obitelji. Te su se odredbe preuzele u članku 59. Kraljevske uredbe 557/2011, iz čijeg stavka 3. proizlazi da se dozvola boravka obnavlja bez prekida.
- 5 U članku 15. Direktive, na koji se upućuje u njezinu članku 16. stavku 3., dodaje se da „[d]ržave članice utvrđuju odredbe kojima se osigurava odobravanje autonomnih boravišnih dozvola [dozvola boravka] u slučaju posebno teških okolnosti”. Te teške okolnosti nisu uređene španjolskim propisima.

- 6 Prvom dodatnom odredbom stavkom 4. Kraljevske uredbe 557/2011 predviđa se izdavanje dozvola boravka u izvanrednim okolnostima koje se ne predviđaju Uredbom o Organskom zakonu 4/2000. Međutim, ne čini se da su te odredbe u skladu s Direktivom jer se njima predviđa diskrecijska odluka koja se može široko tumačiti, kojom se ne onemogućuje automatsko donošenje odluka kojem se protivi Sud i koja istodobno nije u nadležnosti upravnog tijela pri Perifernoj državnoj upravi, nego u nadležnosti Središnje uprave.
- 7 Sud utvrđivanjem sudske prakse obvezuje države članice na to da ocijene osobne okolnosti dotičnih osoba i zabranjuje da se automatski odlučuje o mjeri povlačenja dozvole boravka. Tako se primjerice u presudi od 27. lipnja 2006., donesenoj u predmetu Parlament/Vijeće (C- 540/03, EU:C:2006:429), odlučilo u prilog usklađenosti odredbi Direktive s temeljnim pravima tako što se utvrdilo da nacionalna tijela imaju obvezu da na temelju odredbi članka 5. stavka 5. i članka 17. Direktive uzmu obzir posebne okolnosti svakog pojedinog slučaja.
- 8 Međutim, španjolskim propisima ne utvrđuje se nikakav postupak u kojem bi se dotične osobe mogле pozvati na osobne okolnosti na koje se upućuje u članku 17. Direktive i u okviru kojeg bi se istodobno prethodno saslušalo maloljetnika u skladu s člankom 6. Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava. Stoga se odluke donose ne uzimajući u obzir osobnu situaciju osoba koje su se pridružile obitelji, uglavnom maloljetnika i žena, i čiji je status automatski nereguliran.
- 9 Prema mišljenju Juzgada de lo Contencioso-Administrativo n.º 5 de Barcelona (Sud za upravne sporove br. 5 u Barceloni, Španjolska), može se smatrati da se spojeni članovi obitelji, koji su dozvolu boravka izgubili zbog razloga koji nisu povezani s njihovom voljom, nalaze u posebno teškim okolnostima. Konkretno, kad je riječ o maloljetnicima i osobama koje se u društvu iz kojeg dolaze nalaze u situaciji strukturne diskriminacije, kao što je to slučaj sa ženama iz određenih zemalja u kojima osobe ženskog spola nisu zaštićene.
- 10 S obzirom na to da je u članku 15. stavku 3. primijenjen glagol u prezentu „utvrđuju”, sud koji je uputio zahtjev smatra da bi se nacionalnim pravom trebale uređivati „posebno teške okolnosti”. Stoga bi se odredba članka 15. stavka 3. Direktive mogla promijeniti na slučajeve gubitka dozvole boravka zbog razloga koji nisu povezani s voljom osoba koje su se pridružile obitelji, kao što je to slučaj u glavnom postupku. Osim toga, do gubitka dozvole boravka bi u svakom slučaju trebalo doći nakon ocjene osobne i obiteljske situacije osobe koja se pridružila obitelji, kao što se to zahtijeva člankom 17. Direktive.
- 11 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, španjolska su tijela samo odbila dozvolu boravaka a da pritom nisu ocijenila prirodu i čvrstoću obiteljskih odnosa osobe, trajanje boravka i postojanje obiteljskih, kulturnih i socijalnih veza sa zemljom u kojoj boravi i državom porijekla, što je protivno pravu Unije.